

Bitidningen

NYHET: NYA EKOREGLER FRÅN EU

FORSKNING: BIN KAN VISA PÅ COVID

DYRGRIP: HONUNGSBUSSEN

DRÖMMEN BLEV SANN

Töreboda Vax

Hos oss kan du
välja cellstorlekar
4,9 5,1 och 5,3 mm
och drönarvax

Ange cellstorlek vid beställning!
Saknas uppgift levereras 5,1 mm.

Vi rensar varje parti för sig

Märk med namn, adress, tel nr och kolliantal. Ska vi kassera några ramar efter rensningen? Skriv "eldas" på kollit.

Max 20kg/kolli!

Särbehandling

Många biodlare vill ej ha Apistan eller thymolrester (t ex från Apiguard) i sitt vax. Därför särbehandlar vi ditt vax om du skriver ett intyg med namn, adress och tel nr och märker dina kollin med "SÄRBEHANDLAS".

Öppet: Mån-fre 9-16
Lunch: 12:30-13:30

VAX KÖPES!

Våra återförsäljare och depåer
hittar du på:
www.biredskapsfabriken.se

**Inlämning av
ramar och vax
1 okt - 31 mars**

Vaxet ursmält, ramen desinficerad

Vi har även **FÖRENINGSPRIS** på vaxhantering

**Tänk på att ta
vara på vaxet!**

Jordbruksverket
Regnr SE468013

KRAV-godkänt
renseri

Allt för biodlaren
Stor som liten

MS Biredskapsfabriken AB

Töreboda

info@biredskapsfabriken.se

Sedan 1941
www.biredskapsfabriken.se

MÅNADENS TIPS

NOVEMBER MÅNAD

lennart.johansson@biodlarna.se

Denna månad är en av de lugnare för biodlare, men det finns ändå några saker att göra.

Här kommer några tips och råd för november:

- **Oxalsyrabehandla** mot varroa. Behandlingen ska göras innan termometern har gått under nollstrecket och oxalsyralösningen ska vara ljummen (30-40 grader) när den appliceras. Samhället ska även vara yngelfritt, vilket det oftast är vid den här tiden på året. Oxalsyran droppas på bina i kakgatorna. Droppa inte i tomma kakgator. Använd skyddsglasögon och handskar. Dosering: litet samhälle 20-25 ml, normalt samhälle 25-30 ml, stort samhälle 30-35 ml.
- **För övrigt** är det en lämplig tid för förberedelser inför nästa säsong med att snickra ramar och se över utrustningen. Tiden går som bekant fort när man har roligt.

LENNART JOHANSSON, utbildningsansvarig Biodlarna

- 4** EU: Nya regler för ekobiodling
- 6** Året i bigården
- 10** Biodling på trädgårdsmässa
- 12** Bin kan upptäcka covidsmitta
- 14** Storsatsning på utbildning
- 18** Digital studieresa lyckad idé
- 20** Drömmen slog in om bimuseum
- 22** Bihälsa: behandling mot varroa
- 25** Möjligt köpa utländska tidningar
- 26** Fina honungsbussen på auktion
- 28** Fototävlingen: sista chansen
- 29** Almanackan, Vi minns
- 30** Marknaden
- 31** Kontakt
- 32** Bibutiken

E-post: bitidningen@biodlarna.se

Ansvarig utgivare: Förbundsordförande
Björn Dahlbäck,

E-post: bjorn.dahlback@biodlarna.se

Bitidningen ges ut i 12 nummer årligen, varav två nr är dubbelnummer. Tidningen utkommer strax före aktuell månad.

Material- och annonsinformation: Se sidan 31.

Nästa manusstopp: den 1 NOVEMBER, alltid en månad före utgivningsdagen.

Tryck: Lenanders Grafiska AB.

Trycks på miljövänligt svenskt papper, G-Print från Arctic Paper, Grycksbo. ISSN 0006-3886

Läs mer på: www.biodlarna.se

Drottningssommar

Sommaren 2021 går till historien som en av de mest svärm-drabbade. Varför så många samhällen svärmade just i år beror på flera samverkande faktorer.

Men för mig som har som ägnat stor del av sommaren åt drottningodling och läran om binas arvsanlag är det uppenbart att drottningens kvalitet spelar stor roll.

Att drottningen har en vital roll i bisamhället är ingen nyhet för en biodlare. Det mesta som drabbar bisamhället har med drottningen att göra. Övervintringsförmågan, sjukdomar, varrooangrepp, bistrykan, honungsskörden, antalet bisticck, grannsämjan, runda fina äpplen...

Drottningodling kräver drönare - av god kvalitet. Drönarna står för halva arvet eller rättare sagt drönarnas mödrar.

Binas genetik är en komplicerad historia, men att odla egna drottningar kan alla förstå sig på med bra instruktioner. Instruktioner är just det jag och några till sysslat med under sommaren i stället för att jaga svärmar eller ägna oss åt andra sommarsysslor.

Biodlarnas grundläggande kurs i drottningodling för dig som vill börja odla fram egna drottningar är klar. Den består av flera korta inspelade miniföreläsningar och filmer som visar drottningodlingens redskap och arbetsmoment.

Kursen har fått namnet Drottningodling - steg 1 och kan användas för självstudier eller som komplement till en studiecirkels praktiska träffar. Som stöd finns en studieplan och förslag till lektionsplanering för cirkelledare.

Materialet är gratis och finns på Biodlarnas hemsida. För finansieringen står EU och Jordbruksverket genom nationella programmet för biodlingssektorn (NBP).

För att nå ut till alla medlemmar är biodlarföreningar och biodlardistrikt en viktig länk. Det är där biodlare träffas, det är där studiecirkel ordnas och de viktiga samtalen och det praktiska lärandet sker.

Inom drottningodling och biavel finns avelssamordnare i många föreningar och distrikt. Det är genom dessa samordnare vårt förbund blir en bra lärandeorganisation.

Biodlarnas kommitté för drottningodling och biavel har förbundsstyrelsen uppdrag att utveckla och sprida kunskap inom det här området och kommitténs plan är att bygga på utbildningen med fler steg för drottningodling i större skala och fördjupning i biavel.

ANN ELGEMARK

Ledamot, förbundsstyrelsen
ann.elgemark@biodlarna.se

Nya regler 2022 för ekologisk biodling

Från den 1 januari 2022 ska den som vill sälja ekologiska biodlingsprodukter följa ett nytt regelverk om ekologisk produktion.

Den största förändringen är att det blir tillåtet att rekrytera upp till 20 procent icke ekologiska drottningar eller avläggare per år och att det i vissa fall blir tillåtet att utfodra med pollen.

En annan förändring är att flera småskaliga biodlare kan gå ihop i en aktörsgrupp och sälja sin honung som ekologisk under ett gemensamt certifikat. Det blir också möjligt att märka vax som ekologiskt.

Anmälan till Jordbruksverket

Vill du saluföra ekologiska biodlingsprodukter ska du dels följa reglerna för ekologisk biodling och dels låta din biodling kontrolleras av något av följande kontrollorgan: Kiwa Sverige AB, Smak Certifiering AB eller HS Certifiering AB.

Efter årsskiftet ska du också anmäla din biodling till Jordbruksverket (primärproduktion) eller till Livsmedelsverket (livsmedelsförädling).

Formerna för anmälan är inte klara än, så håll utkik på Jordbruksverkets webbplats.

Konventionella bin

Grundregeln i ekologisk djurhållning är att alla djur ska ha fötts inom ekologisk produktion.

Om du vill utöka din biodling, eller ta in nytt genetiskt material och det inte finns ekologiska avläggare eller drott-

ningar att köpa får du i begränsad omfattning köpa in konventionella avläggare eller drottningar.

Under ett kalenderår får du efter årsskiftet köpa in upp till 20 procent konventionella avläggare eller drottningar. Det är en ökning från tidigare 10 procent. Du får räkna procentsatsen på det antal bisamhällen du har vid inköpstillfället.

Har du färre än fem bisamhällen får du köpa in en icke ekologisk avläggare eller drottning per år.

Pollen

Sedan tidigare finns det en regel om att du i slutet av säsongen ska lämna tillräckligt med honung och pollen så att bina klarar vintern.

Om det är så att det finns en risk att bina på grund av klimatförhållanden inte överlever vintern får du invintra dem på ekologisk honung, ekologiskt pollen, ekologisk sockerlösning eller ekologisk socker.

Pollen är ett tillägg mot förut och det är verkligen pollen som avses, inte pollenersättning.

Ekologiskt vax

Efter den 1 januari 2021 kan bivax certifieras som ekologiskt. Det är en skillnad mot nu.

Det finns inga specialregler om vaxhantering, men om du har ekologisk biodling och vill sälja ekologiskt vax är det möjligt.

Kontrollorganet ska då kunna spåra

vaxets väg från bikupan och till den produkt du vill sälja.

Katastrofsituationer

Det har tillkommit en möjlighet för Jordbruksverket att i händelse av katastrofer eller exceptionella händelser tillåta att biodlare får göra avsteg från regelverket.

Det är om det har skett en katastrof eller en exceptionella händelse som gör att du måste evakuera dina bikupor. Jordbruksverket får då besluta att ekologiska bisamhällen evakueras till en plats där inte reglerna om placering av ekologiska bisamhällen är uppfyllda.

Du måste dock ansöka om detta. Regeln kan vara relevant till exempel i händelse av större bränder.

Sedan tidigare finns följande två ”katastrofregler”:

1. Om du har haft en mycket hög dödlighet hos bina och det inte finns ekologiska bin att köpa kan du ansöka hos Jordbruksverket om undantag att köpa in icke ekologiska bidrottningar eller avläggare. Du ansöker.
2. Om bisamhällets överlevnad är hotad till följd av andra orsaker än av klimatskäl, kan Jordbruksverket i enskilda fall tillåta att biodlare utfodrar bisamhället med ekologiskt pollen, ekologisk honung, ekologisk sockerlösning och ekologiskt socker.

Aktörsgrupp

Om du har småskalig biodling och vill

Nya regler för aktörsgupper ska underlätta för småskaliga odlare.

saluföra ekologisk honung kan du gå samman med andra småskaliga biodlare och dela på certifieringskostnaden.

Reglerna om aktörsgupper syftar till att underlätta även för den med en mindre produktion. Det finns några grundregler för aktörsgupper. Medlemmarna ska:

- bedriva sin verksamhet i närheten av varandra,
- ha ett gemensamt saluföringssystem av sina produkter,
- ha ett intern kontrollsystem,
- ha en standardavkastning från ekologisk produktion som inte överstiger 15 000 euro per år eller en årlig omsättning som inte överstiger 25 000 euro.

Dessutom ska den individuella certifieringskostnaden motsvara mer än 2 procent av varje medlemsomsättning eller standardavkastning från ekologisk produktion.

Det finns fler regler, särskilt om det interna kontrollsystemet och det ansvar som enskilda medlemmar har. Kontakta ett kontrollorgan eller Jordbruksverket om du vill veta mer.

Var finns reglerna?

Under hösten lägger vi upp en sida på vår webb där du kan hitta samtliga regler om ekologisk biodling som ska börja tillämpas från årsskiftet. Vi får säkert anledning att återkomma med förtydliganden och annat även i denna tidning.

JACKIS LÄNNEK
Växtregelenheten, Jordbruksverket

med över 40 år i branschen

Hullaryd, Aneby

Modernt Vaxrenseri med full utrustning.
Samtliga Bimaterial till försäljning.

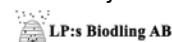
info@davidssonsbimaterial.com
Telefon 070-561 85 63

Allt för din
biodling

Butik och lager
utanför Falköping
070-6036138

Honung & Grönt

Återförsäljare för

Med Service i Focus!

Lämna ramar för tvätt tom 12/11

Se våra generösa öppettider på:
honungogront.se

LP's Biodling AB

Av Biodlare För Biodlare

VI HAR ALLT TILL DIN BIODLING!

• SERVICE • KVALITET
• KUNSKAP • OMTANKE

DET SJÄLVKLARA
VALET FÖR BIDLARE
I SVERIGE.

0533-631 11

SHOP@LPSBIODLING.SE

@lpsbiodling LP's Biodling

BUTIKENS ÖPPETTIDER:
MÅN-TORS: 9-15.30
FRE: 9-13.30
FRUKOSTSTÄNGT: 10-10:30
LUNCHSTÄNGT: 13-13:30

TELEFONTIDER:
MÅN-FRE: 8-14.30
FRUKOSTSTÄNGT: 10-10:30
LUNCHSTÄNGT: 13-13:30

WWW.LPSBIODLING.SE

Kjell Gustavsson
nordbi@kjellgu.se

Mitt namn är Kjell Gustavsson.

NordBina och jag finns i Ljungskile på Västkusten. De senaste åren har jag invintrat ca 25 samhällen. År 1976, som 29-åring, blev jag med bin första gången. Det var en helt annan tid då. Årets "I Bigården" blir därför annorlunda. Historik, kritik, frågeställningar samt speciella perspektiv och infallsvinklar är min ambition. Är du inte nöjd med det du ser? Bara vänd blad och läs vidare i vår fina medlemstidning! Fotografen Johanna Asplund har tagit porträttet på mig och på bin, drottning och täckt yngel här intill.

Åsikter och fakta i texten ansvarar jag själv för.

"Meningen med bina är bina – meningen med livet är livet"

(Carl Magnus von Seth, 1922–2019)

Positiva rapporter om ljungdraget på öarna gjorde mig förväntansfull, men också lite spänd, när jag drog ut till bina där i slutet av september. Vad skulle jag komma till?

Ljungen och bina överraskade mig positivt, fast jag vet att ljungen är nordbinas paradgren och på öarna skall den vara pålitlig. Bina hade huserat ifred där, i två månader, när jag kom för att invintra och slutskatta. Fulla skattlådor med vackra, helt täckta honungskakor och även honung i yngelrummen väntade på mig.

På Käringön använde jag min tidigare beskrivna metod med bitömmaren på foderlådan, men på Tornö ville jag göra färdigt allt samma dag och borstade därför ner bina, ram för ram, på en skiva. Vintern på blåsiga Tornö är tuff, så där

får bina bo i två lådor. De långa transporterna och snabbt skiftande väder är stora utmaningar. Vännerna Stefan och Göran är därför ovärderliga. Efter en lång lyckad dag, med tungt intensivt arbete, blir nattsömn bra.

Martin Lindell är den ende som reagerat på min text i oktobernumret. Han berättade i en mejl att hans bin i tio år gjort det som jag betecknade som kanske omöjligt, men värt att prova?

De bygger alltså vaxkakor fritt i tomma ramar. Jungfruligt vax och honung är produkterna som kommer från hans bin. Otroligt förenklande i mina ögon, med mindre arbete och framförallt så slipper han befatta sig med vaxmellanväggar som kan vara kontaminerade med Apistan, Tymol eller annat otyg. Här

ser jag en stor potential för produktion av kvalitetsvax till hudvårdsprodukter. Den gångna sommaren experimenterade jag lite och blir nu mycket inspirerad av Martin.

När skattefogdarna kom i gamla tider, så var bivaxet en livsviktig produkt, ja, rena hårdvalutan! Kungen, adeln och kyrkan förbrukade stora mängder bivax till ljusstilverkningen för att lysa upp i vintermörkret. De stackare som inte hade bin blev kanske av med grisen eller en kalv istället och familjen fick svälta.

Vad gör vi i november? Det finns alltid något att göra! Själv tänker jag grusa upp bakom bihusen. Kan också vara dags att se över de pallar och bänkar som kuporna står på, samt stormsäkra med spännband. Ovanligt mycket rönnbär, som i år,

Full LS-ram är tung.

Foto: STEFAN WALLERIUS

Honungsfulla yngelramar.

Foto: KJELL GUSTAVSSON

Nyborstade Sikåsbín går in.

Foto: KJELL GUSTAVSSON

Biskötaren färdig för denna gången.

Foto: STEFAN WALLERIUS

förebådar en kall snörik vinter, enligt min morfar, som sade att det är för att hjälpa fåglarna att överleva.

Mina bin är inte synliga från någon större väg och närboende håller ett vakande öga på bigårdarna. De ringer vid behov, men jag försöker ändå besöka bina varje månad, utom på öarna så klart. Att ta ett större eget ansvar för vaxhanteringen är också en ambition för mig i år.

Orust Bf har renoverat och iordningställt en militär ångpanna, för vaxsmältning, som medlemmarna får använda.

Bottnar, lådor, tak och annat bör ses över och sorteras, men linoljning, målning och nytillverkning gör jag gärna so-
lida dagar i mars-april

Novembersvärm, är inte så vanligt, eller hur? Min vän Claes Fossum fick uppleva det för ett år sedan då telefonen ringde i slutet av november. En svärm hade funnit en regnskyddad plats, tidigare på sommaren, byggt sina kakor i det fria och samlat några kilogram honung. Helt orealistiskt att de ändå skulle klara vintern själva på det viset.

Men turen kom till dessa snälla bin i form av Claes, som alltid finner på lösningar. De fick husrum, tre matramar, drog dessutom själva ner varm sockerlösning, som värmdes varje dag och bina överlevde därmed vintern.

Hur allt började för mig, har jag lovat att återkomma till, för alla som haft en motig start. Boken "Det otroliga bisamhället" av fotografen Nils Gonnert, gjorde

de mig helt fascinerad 1974. Jag var mitt i ett husbygge, så debuten som biodlare fick vänta ett par år, men efter att ha sökt medlemskap i Uddevallanejdens Bf, så kunde jag invintra två nyinköpta bisamhällen hösten 1976.

Vintern 1976-1977 blev olidligt lång, tyckte jag. Våren 1977 dog Georg Niklasson, den gamle "bikungen" i Ljungskile, av cancer. Hans änka ringde och bad mig om hjälp. Hjälp av mig, som var så grön som någon kan bli? Men, jag hade just gått nybörjarkursen, så jag lät mig övertalas (den gången också).

Min första bi-sommar beskrivs bäst av de två orden "kaos och fiasko". Knallhårt arbete, vaxmott, ilska bin, yngelröta och förlorade svärmar var på agendan. Ja, det var faktiskt mycket värre än så!

Fribyggda vaxkakor i ramar.

Foto: KJELL GUSTAVSSON

Stora vackra rönnbär. Foto: MORGAN BJÖRK

Stormsäkrade bihus – tre LS.

Foto: KJELL GUSTAVSSON

Nymålad ångpanna. Foto: JAN SAMUELSSON

Varför gav jag inte upp, som min mentor Gustav trodde att jag skulle göra? Nyfikenhet och envishet, biskötarens två viktigaste egenskaper, är svaret!

Båda mina mentorer Karl-Elof och Gustav uppmuntrade och tröstade mig också. Det måste ju bli bättre nästa år? Jag uppmanar alla nya biodlare att övervinna motgångarna. Motgångar kan också kallas erfarenhet.

Våren 1978 var jag bättre förberedd och de följande åren gick allt lättare. Två duktiga mentorer, drottningodling och egen nyförvärvad erfarenhet gjorde susen. Femton bisamhällen skattefritt kom 1978 och medförde en ökning av intresset för biodling.

Bitillsyningsman Erik Ceder fick problem med hälsan och jag utbildade mig till bitillsyningsman. Vid drygt 30 års ålder var det inte alltid lätt att visa pondus, när gubbarna menade att "allt hade ju varit bra, innan pojkspolingen kom till bina och hittade yngelröta". Det fanns hur mycket yngelröta som helst då, tyckte

jag. Prebens statistik visar att vi i Sverige hade tio gånger mera yngelröta i mitten på 1970-talet jämfört med idag.

Erik skötte myndighetsutövandet och jag agerade "spårhund". Smittade samhället avlivades och brändes. Övriga slog vi över på nytt vax i samband med invintringen. Men, vad hjälpte det? Samtidigt var det minst en gammal respekterad man, som med hjälp av renslickning spred sin yngelröta i trakten, på nytt, vid invintringen.

Min nyfikenhet och mitt engagemang på mötena i föreningen gjorde att jag valdes som ordförande, efter Georg Wir 1981. Jag var först lite rädd och tvekande men gubbarna "styrde upp" mig! Lärorikt och värdefullt!

Efter knappt fyra år medförde ett utlandsarbete slut på ordförandeskapet och två års uppehåll i biskötsel. Erfarenheterna från ordförandeskapet fick jag omedelbart nytta av i mitt arbetsliv. Du som är ung, ta chansen och acceptera värdefulla utmaningar som dyker upp.

På Röro i skärgården norr om Göteborg, drev de sympatiska Elis Jonsson och Östen Gustavsson, en parningsplats med östgötabin av Tore Wallmans stam, för 40 år sedan.

Elis var då en mycket åsrikt hedersman, medan Östen var en yngre yrkesodlare. Där parade jag mina gula drottningar i några generationer. De blev helt orange-gula och kanske alltför renrasiga. De var inte de bästa bruksbina, men dottrarna som friparades med traktens mörka bastarddrönare, gav genom heterosiseffekten livskraftiga produktionssamhällen som också övervintrade säkert.

Min bästa avelsdrottning föddes 1979 och levde fortfarande 1985, då hon tillbringat somrarna "på parlåga" i en observations-kupa.

1984 mötte jag ett bisamhälle, som gjorde mig häpen, hos Ingemar Abrahamsson. (Han var senare vår ordförande i Uddevallanejdens Bf i sjutton år). Dessa bin var kolsvarta, underbart snälla och, enligt Ingemar, bigårdens bästa bin.

Svärm under tak i november.

Foto: CLAES FOSSUM

Vi gör så gott vi kan.

Foto: CLAES FOSSUM

Hur blir kommande vinter på Tornö?.

Foto: JAN SAMUELSSON

Plötsligt hade en främmande svärm hängt i ett träd hos en granne som kommit springande ett år tidigare. Jag fick ett kakstycke med ägg och odlade fram några drottningar som jag lämnade till Gunnar Johansson i Vargön.

Gunnar hade med några vänner just startat parningsstationen på Lurö. De parade drottningarna övervintrades i drottningbanken, men utlandsarbetet gjorde att jag gav bort dem till Hjalmar Pettersson på Lyr, 1985.

Året 1987 var ett miserabelt år, för människor och bin, men då var jag ändå igång igen. Våren 1988 avled vännen Ture Fagerberg och hans bin hamnade i min vård. Jag delade alla samhällen och planerade att sälja de flesta på våren 1989.

Många äldre biodlare gick ur tiden då och biodling var inte populärt, så bin var helt osäljbara. Inte ens gratis ville någon ha bin. Då blev det den största rekordskörden i mannaminne! Vi började slunga redan i maj och bina drog fortfa-

rande i september! Jag hade heltidsarbete på annan ort och jobbade ”natt o dag”.

En del hobbybiodlare fick panik och dumpade priset i ett försök att sälja sin honung först. Det skapade ett hat hos de yrkesodlare som gick i konkurs, på grund av detta.

Några av mina kunder trodde att de kunde diktera priset, ”nu när det är köparens marknad”. En sådan rekordskörd i Sverige vill jag aldrig uppleva igen!

Hela 1989 års honungsskörd var av högsta kvalitet och med låg vattenhalt. Jag hade lön från mitt lönearbete och honungen kunde vänta (och öka i värde) i ett mörkt källarum, till marknaden var i balans igen. De hatiska yrkesodlarna bedrev ett lobbyarbete som gjorde att de ”femton skattefria” försvann redan året därpå, alltså 1990. Snabbt anpassade jag min biodling till tre kupor.

Vid denna tiden började också varroa sprida sig i Sverige. Det var början på en tung tid och 2005 sålde jag mina bin.

Uppehållet varade i åtta år, men jag behöll mitt medlemskap i SBR, där jag varit medlem alla år sedan 1976. Då i mitten på 00-talet nådde antalet biodlare och bishamhällen bottenivåer, men sedan vände kurvorna uppåt igen.

Bin kan ibland vara svåra att förstå sig på, medan homo sapiens ofta verkar vara omöjliga att förstå. Boken ”Sapiens” av Yuval Noah Harari (Natur&Kultur), är suverän läsning på kvällen eller vid sömnlöshet, för de som undrar varifrån vi kom, hur vi blivit som vi är, och vart vi troligen är på väg.

Mina första nio år med bina var lärorika och de mest spännande, ja, ibland dramatiska, men mina bästa biår kom efter återstarten 2013. Det vill jag berätta om i årets sista BT.

Var nu försiktiga i mörkret!

Tack och lov för LED-pannlampan!

KJELL GUSTAVSSON

Fotnot: Skribenten själv ansvarar för åsikter och fakta i denna text.

Det var mycket folk, strålände sol och stort intresse för biodling under Trädgårds- och biodlingsmässan på Gränsö slott i Västervik.

Trädgård och biodling bra kombination

Helgen den 4-5 september anordnades en Trädgårds- och biodlingsmessa på Gränsö slott i Västervik. Det var två underbara dagar med strålände sol och mycket folk som sökt sig till Gränsö slott.

Det var gott om utrymme och alla verkade hålla bra corona-avstånd båda dagarna. Det var en härlig och hjärtlig stämning med glada människor som fick umgås på ett säkert sätt.

Deltagare ur ett biodlingsperspektiv var BeeLab, Biodlarna och Västerviks Biodlareförening.

Intresset för biodling var stort och vi

hade många trevliga diskussioner ute i våra montrar, men tyvärr var det få som hittade till våra föreläsningar.

De som kom var ändå kom var mycket intresserade och nyfikna. Det var en hel del biodlare, både nybörjare och mer erfarna, från många av de närliggande biodlarföreningarna.

Västerviks Biodlareförening och Skogens honung sålde honung som "smör i solsken" och föreningen fick till och med tappa upp fler burkar efter lördagen.

Vi tror och tycker att det finns stora möjligheter att göra detta till ett riktigt bra årligt arrangemang.

Kombinationen med trädgårdsmessa och biodling är klockren.

BeeLab fick ett antal personer som var intresserade av deras digitala lösningar och som vill vara med och skapa en nationell tjänst.

Kul med stort intresse för den traditionella Smålandskupan som har digitaliserats och även Polarkupan, i ett helt nytt mycket lätt, tåligt material dessutom.

Sammanfattningsvis kan man säga att kombinationen trädgårdsmessa och biodling är ett mycket bra sätt att sprida kunskap om bin och biodling.

**MIKAEL EKSTRÖM
LENNART JOHANSSON**

Modifierade svampar kan bekämpa varroakvalster

En nyutvecklade stam av den entomopatogena svampen *Metarhizium brunneum*, som finns i jord, kan användas för att bekämpa varroa.

Jakten på alternativ till kemiska bekämpningsmedel har lett forskare att utveckla en stam av svampen *Metarhizium*, speciellt för att bekämpa varroa, skriver Veterinärmagazinet.

Mitosporerna hos denna svamp har

visat sig effektiva för att eliminera kvalstren helt i bikuporna genom att sporer tränger in i kvalstrens inre vävnader och dödar dem inifrån.

Eftersom bin har hög immunitet mot sporer är användningen av svamparna ett säkert och naturligt sätt att bekämpa skadedjuret, anser forskarna.

Ett problem har varit att få svamparna att överleva i den varma miljö som

råder inne i bikuporna. Men forskarna har lyckats utveckla en ny stam av *Metarhizium* som är mer motståndskraftig mot värme. Den kan inte bara överleva högre temperaturer, utan är också mer effektiv mot varroa.

Forskarna hoppas nu att svampen ska godkännas som biologiskt bekämpningsmedel. Planen är att inom tio år fasa ut kemikalierna i varroabekämpning.

Källa: Vétitude.fr

Joel Svenssons Vaxfabrik

www.joelvax.se | 0431-430055 | info@joelvax.se
Klippanvägen 905 | 266 94 Munka-Ljungby

SLUNGARE

		PRIS
134LM	Honungsslunga, 4-r Lågnormal, motordriven	5 870 kr
134LDM	Honungsslunga, 4-r Dadant, motordriven	5 970 kr

VAXSMÄLTARE

		PRIS
170C	Vaxsmältare, 100 L	3 250 kr

PRIS INKL. MOMS

VAXINLÄMNINGEN ÄR ÖPPEN

1/10-21 - 31/3-22

VID INLÄMNING AV VAX

- » Namn och antal kolli på alla säckar
- » Väl emballerat, bitätt
- » Maxvikt / kolli 20 kg

Exempel på namnlapp vid inlämning av vax och ramar

- » Fullständigt namn och adress
- » Telefonnummer
- » E-post
- » Antal kolli

Bin kan tränas att upptäcka coronavirus

Forskare på Waningens Universitet i Nederländerna tränar bin till att upptäcka coronavirus. En effektiv metod, dessutom billig och enkel, som kan hjälpa oss att lättare och snabbare bekämpa den förfärliga pandemin.

Som vid andra sjukdomar orsakar coronaviruset en metabolisk förändring i den mänskliga kroppen som genererar en unik lukt.

Det är denna lukt som forskarteamet vid Waningens Universitet har lärt bin att identifiera.

Man vet av tidigare forskning och försök att såväl hundar som bin har ett högt utvecklat luktsinne.

Bin är kända för att kunna känna lukter på stora avstånd. En kunskap man nu drar nytta av vid utvecklingen av nya metoder för att snabbare upptäcka om en person har covid, och därmed snabbare kunna sätta in vårdinsatser och förhindra vidare spridning

Tester på mink

För att få veta hur forskningen går till pratar jag med Wim Van der Poel, professor för nya och zoonotiska virus vid Waningens Universitet i Nederländerna.

Wim Van der Poel var ledande forskare när man förra året undersökte utbrottet av covid-19 vid minkfarmar och han berättar att en nystartad företagsverksamhet vid Waningens Universitet, InsectSense, kom med idén att göra en pilotstudie med att träna bin att lukta på covid-19-infekterade prover från människor.

Professor Wim Van der Poel leder forskarteamet i jakten på att upptäcka covid-19-virus.

Foto: WAGENINGEN BIOVETERINARY RESEARCH

– I vårt laboratorium hade vi många SARS-CoV2-infekterade minkprover vi kunde använda för studien, säger Wim Van der Poel.

– Detekteringskapaciteten hos bin på frisk och infekterad mink hade givit bra resultat, så det fanns goda incitament för att det även skulle fungera bra på människor.

Professor Wim Van der Poel, som även ingår i den holländska regeringens managementgrupp för covid, säger att man har upptäckt att bin lär sig att upptäcka covidvirus efter endast några minuters träning, vilket så klart är mycket intressant.

– Än mer anmärkningsvärt är att de kan identifiera coronavirus inom endast några sekunder.

Pavlovs betingning

Forskarteamet vid Waningens Univer-

sitet har använt sig av klassisk Pavlov-betingning. Varje gång som bina utsätts för viruset får de en belöning med vatten smaksatt med socker.

– För att få dropparna med socker behöver bina sträcka ut sina tungor. Genom att repetera processen associerar bina viruset med sockerbelöningen och sticker ut sina tungor när de känner lukten av viruset, berättar Wim Van der Poel.

Teamet har jobbat med en svärm på omkring 150 bin och testerna har utförts på covidprover från näsa och hals på de personer som ingått i försöken.

När bina exponeras för proverna och sträcker ut sina tungor vet man att det finns covid. Ingen utsträckt tunga, alltså ingen covid.

– Detta är grundläggande utifrån västerländsk standard, men det fungerar, det är precist och det kan hantera en stor genomströmning under omständigheter

Varje gång bina utsätts för viruset får de en belöning med sockervatten...

Foto: WAGENINGEN BIOVETERINARY RESEARCH

... och det leder till att de sträcker ut tungan när de känner igen lukten av covid

Foto: WAGENINGEN BIOVETERINARY RESEARCH

där alternativen är begränsade. Som i u-länder.

– Viktigt att veta är att bin inte är känsliga för viruset, de kommer dessutom aldrig i direktkontakt med det. Så det finns ingen risk att bina sprider viruset vidare, säger Wim Van der Poel.

Företaget InsectSense håller nu på att utveckla en anordning där de exponerar varje covidprov i en liten container för 5-6 bin som hålls orörliga i en slags sele.

Tanken är att fixera en liten grupp med bin för att se hur de reagerar som grupp för att öka noggrannheten.

Det var covidsjuka minkar som satte forskarna på spåret.

Förra året drabbades Nederländerna av ett stort covidutbrott bland minkfarmar, så det fanns forskningsmaterial att prova på bin.

Foto: WAGENINGEN BIOVETERINARY RESEARCH

Men forskarteamet vid universitet, där professor Wim Van der Poel ingår, har fler idéer.

Mer forskning och utveckling

Man vill försöka utveckla ett biochip som man hoppas ska kunna användas för maskininlärning i kombination med gener från insektsluktreceptorer för att upptäcka covid-viruset.

– Även om det fungerar bra med bin med deras snabba upptäckt av covid så krävs det ändå en viss kunskap om bin för att kunna ta hand om och hantera dem. Fördelen med biochip är att det kan integreras i olika system, avslutar Wim Van der Poel vårt samtal.

Man kan alltså hävda att om vi allmänt ökar kunskapen om bin och deras hantering skulle vi komma långt även inom andra samhällsområden.

ANN-BRITT STERNFELDT

Biodlarna storsatsar på utbildning för odlare

Inom Biodlarna är utbildning en stor och viktig del av verksamheten. Att ge nya biodlare en bra grund att stå på och möjligheter att fylla på kunskaperna efterhand arbetas det med i föreningar och distrikt i hela landet.

Pandemin satte stopp för många av de ordinarie utbildningsaktiviteterna, men gav i gengäld en spark i baken att tänka nytt. Många har fått erfarenhet av nya sätt att både lära och träffas, en erfarenhet som kan användas även när ordningen är återställd.

För visst är det bra att kunna förkovra sig även om kursutbudet inte finns i närområdet eller arbetstiderna inte gör det möjligt att delta. Jag tror att alla vinner på att se möjligheterna med att kombinera fysiska träffar med digitala och utbildningsmaterial i nya former.

Men hur blir man en bra digital cirkelledare? Det räcker långt med goda kunskaper inom biodling och en dos pedagogisk talang, men visst skulle det vara bra med mer teknisk kunskap för många – för att vilja och våga ta steget.

Biodlarna söker varje år projektmedel från det nationella programmet för biodlingssektorn (NPB). 2021 fick vi ekonomiskt stöd genom NPB för både Drottningodling steg 1 och Handbok i bihälsa. 2022 har vi sökt och beviljats stöd för fortsatt kompetenshöjning.

Nya grepp 2021

Kommittén för bihälsa arbetar med det som står högst på medlemmarnas önskelista.

Ökad kunskap och kompetens står mycket högt och i somras kom en efterlängtat bok, **Handbok i bihälsa**. I fickformat med praktiska råd och bra bildmaterial ger den biodlaren handfast vägledning vid arbetet i bigården. Att den blivit uppskattad är tydligt, hittills har

Kommittén för drottningodling och biavel har under närmare ett år arbetat med att forma en utbildning som kan användas på flera olika sätt. Det är ett skäl till att den blev digital.

drygt 3 600 exemplar lämnat bibutiken.

Kommittén för drottningodling och biavel har under närmare ett år varit involverade i arbetet med att forma en utbildning som kan användas på flera olika sätt för att passa så många som möjligt.

En kombination av långa avstånd till en plats där utbildning genomförs, möjligheten att förena jobb och familj med tider för utbildning och pandemin var drivande skäl till att kursen **Drottningodling steg 1** blev digital.

Nya satsningar 2022

Flera kommittéer ligger i startgroparna med nya satsningar för att ge biodlare möjlighet att lära mer och öka sin kompetens.

Inom bihälsa initierar Biodlarna ett treårigt projekt för samarbete mellan flera aktörer inom svensk biodling. Genom en riktad utbildningsatsning ska svenska biodlares kunskaper inom bihälsa öka så de har minst den kompetensen som krävs av djurhälsolagen. Kunskap är färskvara, så satsningen ska också inspirera biodlare att repetera och uppdatera

sina kunskaper. Hela utbildningsprogrammet blir tillgängligt för biodlarna 2024.

En app för bihälsa som bygger på **Handbok i bihälsa** lanseras 2022. Den digitala versionen kommer att innehålla ett mer utvecklat material än den fysiska handboken och den ska kunna laddas ner kostnadsfritt genom normala kanaler. Med två olika verktyg kan biodlaren välja passande teknik.

Biodlarnas utbildningsråd har en central roll och ambitioner för framtiden i ett projekt där Biodlarna samlar all fortbildning. Befintliga utbildningar, utbildningsmaterial, framtida fortbildningar och andra kompetenshöjande aktiviteter samlas på en gemensam plattform.

Utbudet ska vara lättillgängligt, aktuellt och kvalitetssäkrat. Projektet är treårigt och ska inventera befintligt utbud, planera för nya fortbildningsområden och producera utbildningar inom olika områden. Allt för att både erfarna biodlare och de som nyss lämnat nybörjarstadiet ska ha nära till just den kunskap de behöver fylla på eller repetera.

ANN ELGEMARK

Hitta rätt etikett för din honung

LOCKETIKETT

Locketiketten är till för dig som vill stoltsera med medlemskapet i biodlarna men ändå kunna använda en egendesignad etikett.

VILLKOR FÖR KÖP & NYTTJANDE:

Medlemskap + godkänd honungsbedömning

TRANSPARENT LOCKETIKETT

Under våren kommer vi lansera en ny locketikett. Transparent med tryck i svart. Med sitt lite mer diskreta uttryck öppnar den upp för de biodlarna som valt en egendesignad etikett.

VILLKOR FÖR KÖP & NYTTJANDE:

Medlemskap + godkänd honungsbedömning

BIODLARNAS KLASSISKA ETIKETT

Välbekant etikett för konsument och för våra medlemmar. Vid beställning återföljs alltid locksäkringen "Svensk Honung". Finns även som konisk som är avsedd för plastburkar.

VILLKOR FÖR

KÖP & NYTTJANDE:

Medlemskap + godkänd honungsbedömning

ETIKETT FÖR ÅTERTAGSHONUNG

I samband med att honungsbedömningsreglementet har gjorts om har en ny etikett tillkommit. Etiketten är till för biodlare som inte själv hanterar honungen från kupa till burk.

VILLKOR FÖR

KÖP & NYTTJANDE:

Medlemskap

OBS! Godkänd honungsbedömning ska vid köp av etiketter vara gjord föregående eller innevarande år.

Vilka kombinationer av etiketter är tillåtna?

Locketikett +
Biodlarnas etikett

Transparent locketikett +
Biodlarnas etikett

Svensk Honung locksäkring +
Biodlarnas etikett

Biodlarnas etikett
utan locksäkring

Locketikett +
Egendesignad etikett

Transparent locketikett +
Egendesignad etikett

Svensk Honung locksäkring +
Egendesignad etikett

Locketikett +
Återtagsetikett

Transparent locketikett +
Återtagsetikett

Svensk Honung locksäkring +
Återtagsetikett

Återtagsetikett +
utan locksäkring

Honungsbedömningskort 2021 - MEDLEM

Bedömningskortet lämnas till biodlaren efter bedömningen. Sammanställning av alla bedömningar görs av föreningen i ett honungsbedömningsprotokoll som skickas till info@biodlarna.se alternativt: **Biodlarna, Borgmästaregatan 26, 596 34 Skänninge**

Nr: <input type="text"/>	Ifylles av biodlaren inför bedömning		Utförd bihusesyn? ☐ Ja ☐ Nej	Godkänt bedömningsresultat Ja ☐ Nej ☐
	Medlemsnr: <input type="text"/>	Egenhanterad från kupa till burk? ☐ Ja ☐ Nej		
Namn:				Signeras av bedömningskommitténs ordförande
E-mejl:@.....				Datum
				Signatur

Förpackning	Förpackningen presentabel? ☐ Ja ☐ Nej	Är förpackningen godkänd? ☐ Ja ☐ Nej
	Råd:	

Färg	 ☐ Flytande	Övriga kommentarer
	

Doft		Underkänd p.g.a främmande doft: ☐
	

Renhet	Partikel upptäckt med en storlek över 1 mm ☐ Ja (underkänd) ☐ Underkänd: ☐
	Partiklar upptäckta med en storlek under 1 mm ☐ 1 st ☐ 2 st ☐ 3 st ☐ 4 st (underkänd)
Råd till förbättring:	

Konsistens	 ☐ Nyskördad/nyslungad	Övriga kommentarer
	

Smak	 Igenkända smaker:	Underkänd p.g.a främmande smak: ☐
	

Hårdhet	 ☐ Nyskördad/nyslungad	Övriga kommentarer
	

Vattenhalt	☐ Ljunghonung max 23%	Underkänd p.g.a vattenhalt: ☐

Årsrapport 2021

ÄNNU EN BIODLARSÄSONG närmar sig sitt slut och det är dags att tänka på årsrapporten. Rapporten är värdefull för Biodlarnas årsstatistik.

Lämna till din förening senast i samband med föreningens årsmöte i november.

Varför ska jag lämna in årsrapporten?

- Biodlarna kan presentera en säkrare statistik
- Pålitligare fakta om vinterdödligheten
- Jordbruksverket och EU får säkrare statistik om hur många bishammällen vi har

Vart ska jag lämna min årsrapport?

Din rapport ska lämnas till **din** förening.
(OBS! Skickas ej till Sveriges Biodlares Riksförbund)

Hur tar vi som förening emot rapporten?

Varje förening utser en eller flera pålitliga personer med hög integritet, som tar emot årsrapporterna. Dessa personer sammanställer föreningens resultat, och förstör/bränner sedan de enskilda rapporterna. Inga enskilda rapporter går vidare till Biodlarna eller myndigheter. De utsedda personerna ska ha tystnadsplikt och inte föra några enskilda uppgifter vidare, utan bara redovisa föreningens sammanställning.

Alla medlemmar, även familjemedlemmar bör lämna rapport och i de fall de inte är aktiva biodlare så blir det nollor i rapporten. Uppgifterna kan antingen fördelas mellan huvudmedlem och familjemedlem, alternativt noteras familjemedlemmens uppgifter med nollor. Den ansvarige kan fylla i nollor i sammanställningen, när man är säker på att medlemmen inte har bikupor för närvarande.

Biodlarna uppmanar varje förening att arbeta aktivt för att få in så många årsrapporter som möjligt. Ett bra sätt är att ringa runt till dem som saknas och be att få uppgifter per telefon. Det kräver arbete, och ställer också krav på pålitlighet hos dem som ringer upp.

Tack för ditt deltagande!

Namn:

Invintrade samhällen 2020 stycken

Vinterförluster invintrade samhällen stycken

Samhällen 2021 stycken

Honungsskörd totalt: kilo

**Lämnas till
Din förening
(senast till års-
mötet i november)**

SVERIGES BIODLARES RIKSFÖRBUND
BIODLARNA

Distriktsstyrelse tänkte nytt

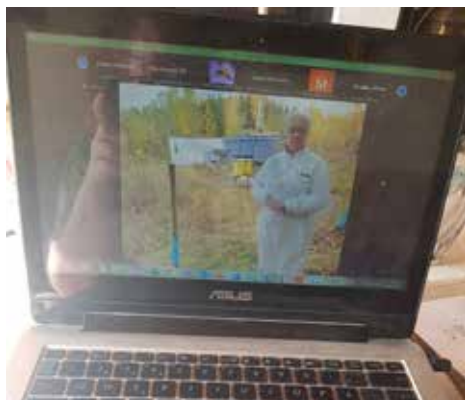
Den årliga studieresan som Kronobergs distriktsstyrelse anordnar för medlemmarna fick såklart ställas in 2020 på grund av pandemin.

Eftersom läget var lite instabilt även i år började styrelsen fundera på alternativ och efter ett samtal till ordförande Eva Johansson i Storsjöbygdens biodlarförening stod det klart, det fick bli en digital studieresa.

– Vi har ju gjort så mycket annat digitalt under året, som årsmöte och samlingar. Varför inte passa på att åka riktigt långt utan att behöva lämna länet, när vi ändå har vanan inne? säger ordförande Tessan Nordeman i Kronoberg, som kläckte idén.

Programmet innehöll två bigårdsvisningar, den första på Fröå gruva, ca 550 meter över havet i vacker kulturbygd i växtzon 8. Där har Gunnar Hafmar några av sina kupor med nordiska bin. Han berättade om sin biodling, den lite kortare säsongen jämfört med södra delarna av Sverige och hur han arbetat med bin på Nya Zeeland.

Särskilt intressant var hur han arbetar med återbruk i sin biodling och bland annat vinterfodrar med hjälp av glassådor som han hämtar hos en lokal res-

En lång resa utan att lämna länet. Det gav mersmak för Kronobergs distriktsstyrelse.

taurang. Ett mycket spännande besök där han hade hjälp med filmningen av Markus Lindström.

– Det är ju roligt att visa hur man tänkt, det är ju så man får nya idéer själv också.

Programmet gick vidare hem till Maria och Michael Källman i Kaxås, 440 meter över havet i växtzon 6-8, som ganska nyligen blivit biodlare. De har hållit igång två säsonger och utökat till totalt nio samhällen med nordiska bin.

De visade upp sin björnsäkra bigård, delvis finansierad av länsstyrelsen, och pratade om de dragväxter som de har i sin omgivning. Hallon och rallaros är

två viktiga dragväxter vilket de tagit reda på genom pollenanalys och de har också planterat in gurkört i sina bigårdar, något som bina uppskattar. De har 50 kilo/samhälle som snittproduktion och i år har det bästa samhället dragit in imponerade 90 kilo i skogstrakterna.

De visade två av sina bigårdar och kunde sedan gå inomhus och ansluta till resten av dagen framför datorn.

Ordförande i Storsjöbygdens biodlarförening, Eva Johansson, tände genast på idén när samtalet kom från Kronoberg och ser många fördelar även för sina medlemmar.

– Det är ju jätteroligt att träffas såhär, säger hon. Vi har bara varroa i de södra delarna av vårt distrikt så vi tyckte att det var toppen att få ”besök” av biodlare som arbetat med detta kvalster i flera decennier. Sedan är det digitala formatet bra för oss som bor i glesbygd även när det inte är pandemi. De medlemmar som bor längst bort har 25 mil in till Östersund och det tar ju sin tid om vi ska träffas fysiskt.

Dagens stora programpunkt var en föreläsning av Karl Drakenberg om nordiska bin. Den tog deltagarna genom historien fram till dagens situation och belys-

 Lindhagens

Allt för biodling
Välkomna till vår butik i Skåne!

Biredskap, vaxhantering,
foder, glasburkar
& gott kaffe!

Skyddskläder

Stort utbud med riktigt bra priser!

Se produkterna på vår hemsida. ▶

Stort sortiment biredskap

AB Lindhagens Bigårdar
Norra Grönby, Anderslöv
Telefon: 0410-280 95

www.lindhagen.se

Maria Källman i Kaxås med björnsäkra kupor.
Foto: MICHAEL KÄLLMAN

te hur avelsarbetet gått både framåt och bakåt genom årtionden.

I Jämtland arbetar biodlarna med att bibehålla de bin som finns och byter ut de drottningar som misstänks vara icke-renrasiga. Det är viktigt att kunna informera nya biodlare om avelsarbetet och syftet med det.

Dessa tre programpunkter spelades in och har lagts upp på Kronobergs distriktsstyrelses Youtube-kanal efter tillstånd av deltagarna. Därför kan alla som är nyfikna själva ta del av innehållet, och kanske inspireras att arrangera egna digitala studiebesök mellan föreningar och distrikt?

I vårt avlånga biodlarland har vi stora variationer i förutsättningar, utmaning-

Bikupor med nordiska bin hos Gunnar Hafmar på Fröå gruva, 550 m ö h och växtzon 8.
Foto: GUNNAR HAFMAR

ar och innovationer och det finns mycket som vi kan prata om. Dagens studiebesök avslutades därför med ett mingel i mindre grupper där det fanns utrymme

- Det är en ny idé och om det blir mindre fukt och mögel i kuporna kommer vi att göra fler, säger Michael Källman i Kaxås.
Foto: MICHAEL KÄLLMAN

för erfarenhetsutbyte och samtal ungefär som om träffen hade haft ett fysiskt möte över en kaffekopp.

Tiden gick alldeles för snabbt och när programmet väl var avslutat stannade nästan hälften av deltagarna ändå kvar för att fortsätta samtalen lite till...

Monika Aspegren från Kronoberg:

-Tänk att vi varit i Jämtland! Det är ju fantastiskt och så intressant att se hur biodlingen skiljer sig. En underbar förmiddag.

Alla deltagare var nöjda och imponerade över vad vi kan göra med dagens teknik och lite nyfikenhet att testa nya saker. Nu ska de båda styrelserna utvärdera dagen och kanske blir det mer utbyte och samarbete i framtiden.

Monica Larsson
professionell drottningodlare

Vi säljer **Bidrottningar Buckfast** odlade efter testat avelsmaterial som medför snabb vårutveckling, är fromma, svärmtroga, har bra rensningsförmåga och är mycket högavkastande. Vill du veta mer, beställa eller begära offert? Besök gärna oss på hemsidan:

www.honungsgarden.com

ring **0702061994** eller mejla på monica@honungsgarden.com

Vi levererar från vecka 25 till och med vecka 36

Biodlarmuseet visar historien för att bygga för framtiden

Just den här dagen är Älghult satt på kartan via radionyheten att det är stora översvämningar i området. Solen skiner och några spår av gårdagens översvämning syns inte till kring det unika museet Uppvidinge biodlarmuseum i Älghult.

I trädgården väntar några av dem som varit med ända sedan starten, när det gäller att realisera drömmen om ett eget museum om biodlingens historia.

– Alla drog pappspik. Hela föreningen var med på noterna. Oj, vad du slet, Gun, säger Peter Englén, ordförande i Uppvidinge biodlarförening och den som drömde allra först om ett eget museum.

Peter fick idén när han besökte ett biodlarmuseum i Bayern.

– Kan de så kan vi, tänkte jag, och tog upp det på ett styrelsemöte, säger han.

Det enda som saknades var ett hus.

– På samma möte sa en av våra medlemmar att ”jag har ett tomt hus, det kan vi använda”, säger Peter.

– Jag tyckte det var en strålande idé. Jag är förälskad i det här huset, det är en riktig femetta, säger Gun Alvéus som varit medlem i föreningen i många år och är av de museiansvariga.

Medlemmarna rev tapeter, målade, spikade och renoverade huset tillsammans i ett par år före invigningen 2009.

Här på museet vill medlemmarna visa och sprida kunskap om bin och biodling, både för allmänhet och biodlare. Inne i museet finns en utställning som beskri-

Gun Alvéus och Peter Englén är tacksamma för att föreningen fick huset för att kunna skapa ett museum som berättar biodlingens historia.

Foto: MIA KARLSVÄRD

ver biodlingens historia. Det är också en mötesplats för alla biodlare i trakten och i distriktet.

– Här kan vi mötas och diskutera, få råd och stöd i det egna arbetet med sin biodling, säger Peter Englén.

Peter och Gun visar runt i museet. I de olika rummen berättas biodlingens historia från 1500-talet fram till nutid. Peter berättar att det ofta kommer skolklasser på besök.

– När barnen börjar tröttna i de andra rummen brukar jag fråga om de vill se livs levande bin. Det blir alltid succé när de får se bina, berättar Peter vid visningskupan.

Föreningen har nu sökt pengar för att kunna bygga ut.

– Vi vill bygga ett klassrum för att kunna ta emot större grupper. Dels för att öka tillgängligheten för skolklasser, dels

för att vi ska kunna ha våra grundkurser i biodling här, berättar Peter.

Vi hälsar på föreningens kassör, Ingrid Petersson, som i dag står i museets butik. Här säljs föreningens egen honung.

Museet har också ett kafé där man serverar kaffe och te med hembakat bröd.

Vi går ut i trädgården för att se på bigården.

– Här kan vi visa besökare och medlemmar hur man sköter om bin.

Varje torsdag under säsong träffas medlemmarna för att arbeta i bigården, prata bin och biodling.

– Alla är välkomna att delta. Det är ett toppenbra tillfälle att lära sig mer om biodling och få den samlade kunskapen som finns bland föreningens biodlare, menar Peter.

Text och foto: MIA KARLSVÄRD

Peter Englén, Ingrid Petersson, Gun Alvéus och Nils Harju framför Uppvidinge biodlarmuseum i småländska Älgult.

Ingrid Petersson, kassör i föreningen sköter museets butik i dag.

Bina i den egna bigården - inifrån och utifrån.

Vintern närmar sig och det är dags att behandla dina samhällen mot varroa med oxalsyra. Det beror givetvis på angreppsgraden av varroakvalster i din bigård och om det föreligger ett högt invasionstryck från närliggande bigårdar.

Uppstädning av kvalster avslutar bisäsongen

Har man fått varroa i sina samhällen, vilket de flesta biodlare i Sverige har, så blir man aldrig kvitt dem.

Även de effektivaste bekämpningsmedlen lämnar alltid en rest av kvalster efter behandling.

Har man superkoll på angreppsgraden och man kan konstatera mycket lågt antal under hösten, gör man givetvis klokt i att hoppa över en oxalysrabehandling då och då, eftersom alla typer av kemisk behandling också har en negativ inverkan på bina.

Fler än fyra av fem biodlare använder oxalsyra för varroabekämpning enligt senaste enkäten om vinterdödlighet.

Eftersom oxalsyra inte dödar kvalster som befinner sig under cellocken är det därför viktigt att drottningen har avslutat sin produktion av yngel cirka tre veckor innan man påbörjar en behandling (ett arbetarbi utvecklas från ägg till kläckningsfärdigt bi på tre veckor).

Behandlingstidpunkt kan variera stort i vårt avlånga land och det beror även på biras och andra omständigheter som tillgång på nektar och pollen. Den nyfikne kan alltid öppna sina samhällen och inspektera ramarna på yngel och då plocka bort de ramar som fortfarande har täckt yngel sent på säsongen. Som tumregel kan man i inre Norrland börja med behandling i månadsskiftet oktober/no-

vember, medan ni som bor i Götaland och Svealand kan vänta till december månad, för att vara på säkra sidan.

Det är dessutom en fördel om bina har gått in i vinterklot och sitter mer samlat vilket gör att droppmetoden, om man nu använder den, blir mer effektiv.

Oxalsyalösningen, som ska ha en koncentration på 3,2 procent, kan egenhändigt blandas till genom att inhandla oxalsyra-dihydrat i en biredskapsaffär eller vissa byggvaruhandlar eller färgbutiker. Kristallerna blandas med socker och vatten (se faktaruta). Sockrets funktion i lösningen är att ändra ytspänningen på vattnet så att det fäster bättre på bina.

Det finns också färdiga oxalysraprodukter som Varromed, Danny's Bienenwohl och Oxybee vilka kan inhandlas på djurapotek.

Behandling med oxalsyra kan ske genom droppmetoden eller förångning (sublimering).

Droppmetoden är enkel och kräver ingen avancerad utrustning. En doseringsspruta används för att droppa lösningen på bina i kakgatorna (bild). Det är viktigt att just droppa lösningen i de gator där det finns bin för att behandlingen ska bli så effektiv som möjligt. En ram av storleken lågnormal (LN) tarvar cirka 3 ml per ram full med bin på båda

Behandling med oxalsyra medelst droppmetoden sent på hösten. Oxalysran droppas i kakgatorna så att den kommer i kontakt med bina. Foto: BEATA GUSTAVSSON

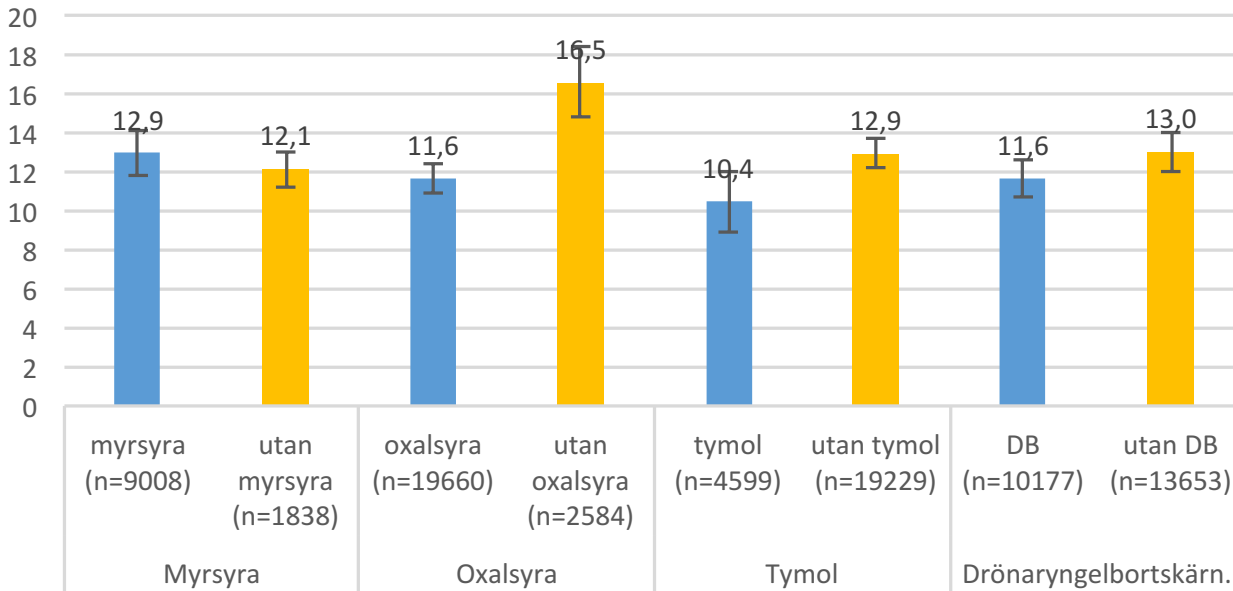
sidor, medan en LS-ram kräver drygt 4 ml.

Den andra metoden för applicering, som vi kallar för förångning, kräver speciell utrustning i form av en apparat med slang som fördelar ångan i kupan. Fördelen med förångning är att man slipper öppna samhället när det är kyligt ute.

Jag rekommenderar att man gör en kontroll av kvalsternedfall i samband med behandlingen för att få en uppfattning om bekämpningens framgång. Alla kvalster trillar inte ner direkt efter appliceringen utan man bör vänta 2-3 veckor innan man räknar döda kvalster på varroa-inlägget.

Jag vill återknyta till enkäten om övervintringen (2020/2021) som presenterades i septembernumret för att informera om hur frekventa de olika bekämpnings-

Behandlingmetoder mot Varroa

metoderna av varroa är bland svenska biodlare.

Av alla 3 168 biodlare som svarade på enkäten uppgav 192 stycken att varroa-kvalstret ännu inte finns i närområdet. Dessa svar har utslutits i beräkningarna för denna analys. Av de som har varroa uppgav 83 procent att man vid minst ett tillfälle under året har använt oxalsyra (även inkluderat oxalsyraprodukter som Oxybee, Varromed och Danny's Bienwohl).

På motsvarande sätt har 38 procent av biodlarna uppgivit att de använt myrsyra vid minst ett tillfälle för att bekämpa varroa. Beträffande tymol, inklusive Api-guard, ligger andelen på 15 procent och för drönaryngelbortskärning 49 procent. Som ni ser bli summan av de olika metoderna mer än 100 procent, men det beror på att metoderna ofta kombineras med varandra.

Om vi kikar på vinterdödligheten relaterat till metod finner vi en del intressanta skillnader och här kalkylerar jag med antal bisamhällen i undersökningen. Nu vet vi dock inte med säkerhet om en biodlare använt bekämpningsmetoden på några få samhällen eller på samtliga i sin bigård.

De biodlare som angett att de behandlat sina samhällen med oxalsyra invint-rade totalt 19 960 samhällen och dessa hade generellt en lägre vinterdödlighet,

11,6 procent (95% CI: 10,9 – 12,4) jämfört med de som inte nyttjat oxalsyra, 16,5 procent (95% CI: 14,8 – 18,8), se figur 1. Dessa skillnader är dessutom signifikanta, alltså utanför felmarginalen vid ett 95-procentigt konfidensintervall.

Beträffande myrsyra, som i regel används på sensommaren eller tidiga hösten, så är vinterdödligheten en aning högre för de som använder myrsyra (12,9 procent) jämfört med de som inte brukar myrsyra (12,1 procent). Skillnaderna är dock inte signifikanta men jag hade förväntat mig att vinterdödligheten hade varit lägre bland de samhällen som appliceras med myrsyra.

Om man spekulerar i varför resultaten utfaller på detta vis så kan det bero på att myrsyra mer används behovsanpassat, det vill säga de biodlare som upptäcker många kvalster vid till exempel nedfallsprov eller ser vinglösa bin går in och bekämpar med myrsyra, och då i många fall för sent för att rädda ett hårt angripet bisamhälle.

I undersökningen användes tymol till cirka 4 600 samhällen och av dessa dog 10,4 procent (95% CI: 8,9 – 12,0), medan de som inte behandlade med tymol hade en signifikant högre vinterdödlighet på 12,9 procent (95% CI: 12,2 – 13,7).

Beträffande de som skär bort drönaryngel under vår och försommar är vinterdödligheten lägre (11,6 procent) jäm-

Figur 1: De totala förlusterna (i procent) med fyra olika behandlingsmetoder: myrsyra, oxalsyra, tymol och drönaryngelbortskärning (DB) med och utan respektive. N anger antal bisamhällen i var och en av grupperna. De lodräta linjerna visar 95% konfidensintervall. Metodernas resultat bör inte jämföras sinsemellan, eftersom biodlarna ofta kombinerar en eller flera metoder vilket gör att inte varje bekämpningsmetod kan betraktas som den enda nyttjade metoden.

fört med de som inte använder metoden (13,0 procent). Skillnaderna är emellertid inom felmarginalen.

Drönaryngelbortskärning är en biodlingsteknisk åtgärd som ofta kombineras med andra metoder som till exempel oxalsyra. Metoden kan också utföras en gång eller kanske upp till fem sex gånger per säsong. Statistik från övervintringsenkäten 2019/20 visade dock på signifikanta skillnader (se BT1–2, 2021) och det finns dessutom vetenskapliga belägg för att drönaryngelbortskärning kraftigt håller tillbaka uppförökningen av kvalstret.

BJÖRN GUSTAVSSON

Att blanda oxalsyralösning

Oxalsyralösning blandas till i följande viktförhållande: 7,5:100:100 (oxalsyra-dihydrat: socker: vatten).

För 75 gram oxalsyra krävs alltså 1 kg socker och 1 kg (liter) vatten vilket ger 1,66 liter färdig brukslösning, som räcker till drygt 50 samhällen.

MEDLEMSFÖRMÅNER

ALLT DETTA FÅR DU SOM MEDLEM

Bitidningen

Tidningen kommer direkt i din brevlåda eller som nättidning. Utgivning med 12 nummer om året

Bevakning

Bevakning av biodlingsfrågor mot organisationer och myndigheter

Föreningsgemenskap

Delta i möten, kurser & andra aktiviteter. Kontakt med andra biodlare i din biodlarförening

Försäkring

Som medlem har du en medlemsförsäkring, kan teckna en Biodlarförsäkring och en Amerikansk Yngelrötaförsäkring

Etiketter

Tillgång till etiketter som höjer värdet på din honung med biodlarnas starka varumärke

Hjälp och råd

Hjälp och råd i biodlingsfrågor hos Biodlarna centralt eller någon distrikts-/ lokalfunktionär

Rabatter i Bibutiken

Medlemsrabatt i vår webshop - Bibutiken - där du kan köpa kurslitteratur, PR-material och informationsmaterial

Utländska tidningar

Förmånligt få möjligheten att prenumerera på ett antal utländska bitidningar

EAN-koder

Köp av egna EAN-koder via förbundet

Agrolkortet

Som medlem i Biodlarna har du möjlighet att ansöka om Agrolkortet Läs mer på biodlarna.se

med mera....

Läs mer på www.biodlarna.se

Översta raden: danska Tidskrift for Biavl och norska Birøkteren.
Nedanför: Deutsches Bienen, finska Mehiläinen och American Bee Journal.

Billigare prenumeration på bitidningar

Liksom tidigare år kan du via förbundet prenumerera på de nordiska ländernas bitidskrifter till ett lägre pris än om du prenumererar direkt från respektive organisation.

Det gör du genom att till Biodlarna betala in prenumurationsavgift enligt nedan och ange vilken eller vilka tidskrifter du önskar eller göra en beställning i vår Bibutik.

Du kan också via Biodlarna prenumerera på en amerikansk bitidning och en tysk.

Betalning och information gällande din prenumeration måste vara Biodlarna tillhanda senast den 1 december 2021.

Dröj därför inte med att betala in den aktuella summan på **pg 8685-0**.

På talongen anges dels önskade tidskrifter, dels fullständigt namn och adress till vem tidskrifterna ska sändas.

Beställning och betalning via faktura kan göras i Bibutiken.

De här tidningarna finns att välja på:

- **Tidskrift for Biavl**, Danmark, 515 SEK
- **Birøkteren**, Norge 555 SEK
- **Mehiläinen**, Finland 435 SEK
- **American Bee Journal** 995 SEK
- **Deutsches Bienen Journal** ??? SEK

Gällande den tyska biodlartidskriften kommer pris att informeras i vår Bibutik på nätet snarast möjligt eller vid efterfrågan via mejl till

maj-britt.jarvall@biodlarna.se

Den amerikanska bitidskriften American Bee Journal kan man prenumerera på och bläddra i digitalt på sin dator samt ladda ner pdf-sidor från.

Man går då in på www.american-beejournal.com och klickar sig fram till prenumeration. Man betalar sedan med hjälp av Visa eller MasterCard. Betalningen går då inte via Biodlarna.

MAJ-BRITT JÄRNVALL

Honungsbussen är värd sin vikt i guld

Den är helt osannolik – historien om "honungsbussen" är nästan för bra för att vara sann. Precis något sådant som veteranfantaster drömmer om.

Sveriges Biodlares Producentförenings gamla firmabil – en helt orenoverad Volkswagen Transport i skåputförande från 1954 – har precis sålts på auktion. Förra gången den gick under klubban blev det vinnande budet 20 kronor – men den här gången krävdes det lite mer för att bli ägare till den...

De allra mest åtråvärda Volkswagen Transport är av årsmodellerna före 1955. De kallas av entusiaster för "barndoor", eftersom de har en stor motorlucka bak. Att den här bilen finns kvar är närmast ett mirakel. Som nya levde Volkswagen Transport i regel ett mycket hårt liv.

Det finns inga blinkers på en så här tidig buss, istället visar pilarna när det är dags att svänga.

Men till skillnad från samtida konkurrenter började Transport snart dra till sig en allt större entusiastskara. När priserna steg dammsögs Sverige på nästan alla kvarvarande av penningstarka uppköpare från utlandet.

Hur har då denna Transport Skåpbil överlevt? Den 3 september 1954 köptes den ny av AB Stille-Werner som tillverkade bland annat kirurgiska instrument. Fyra år senare var det dags för nästa ägare. Sveriges Biodlares Producentförening bestod av biodlare från olika delar av landet som alla krävde lämpliga transportfordon.

På sensommaren 1958 registrerades därför A12370 på föreningen och bilen skickades på lackering. Ett av de främsta köpargumenterna som framhölls av Volkswagen var just "de stora obrutna ytorna, där Ni alltid kan ge god reklam för Er firma". Broschyrer med hundratals fantasifulle dekorationsmålningar skickades ut till ägare runt om i landet och nästan alla firmor gjorde ett ambitiöst måleriarbete.

Bussens dekor är handmålad 1958 och fortfarande i fint skick.

Foto: SIMON HAMELIUS

Den fina bussen saknar VW-emblem i fronten – avsikten var att ge mer plats för ägarens reklam.

Foto: SIMON HAMELIUS

Motivet på biodlarbussen blev inte helt oväntat. För hand täcktes karossen med bin och vaxkakemönster. Den stationerades sedan i en by i mellansverige där den blev ett välbekant inslag i trafiken.

Med åren användes den allt mindre och i början av 1970-talet avfördes den slutgiltigt ur bilreservregistret. På en senare konkursauktion skulle bilen säljas, men det enda budet som kom in var från en lokal entreprenör. Han bjöd 20 kronor och blev tredje ägare till bibussen. Vad den skulle användas till var oklart, men en bra affär säger man inte nej till.

Till vardags drev han den lokala bensinmacken där även allt från sportartiklar till tv-apparater och järnvaror såldes. Skåpvagnen användes bara vid enstaka tillfällen, så att kosta på en omlackering ansågs mindre viktigt. Bina blev kvar.

Först i modern tid uppstod behovet av en transportbil. Men skulle det inte gå att damma av den gamla bussen? Jodå, efter en genomgång av bromsarna och en lätt översyn av den orörda originalmotorn var bibussen åter på rull. Däcken hade blivit något mindre runda av stilleståndet men dög för turerna till soptippen.

Stor och rymlig, lättlastad genom de dubbla dörrarna. Klart att Volkswagen Transport fungerade för honungsleveranser.

Nu har precis bussen sålts på auktion igen. Bilweb Auctions fick uppdraget. Det bedömda värdet låg lite högre än de 20 kronor som bensinmacksägaren en gång betalade.

Länge låg högsta budet på 350 000 kronor. Auktionsfirman hade bedömt att det, baserat på andra auktionsresultat, rent av kunde sluta mellan 450 000 och 550 000 kronor.

Och det blev faktiskt nääästan så högt: bussen klubbades för 420 000 kronor!

JOAKIM BERGQVIST

Utdrag ur artikel i tidningen Klassiker 1/21

Se även www.klassiker.nu/honungsbussen

Volkswagen Transport 1954

Nypris: 8 550 kronor.

Motor: 4-cylindrig boxermotor med stötstänger, två ventiler per cylinder, fallförgasare.

Luftkylning. Volym 1 192 cm³.

Max effekt 30 hk vid 3 400 r/min.

Kraftöverföring: Längsmonterad svansmotor, bakhjulsdrift. Fyrväxlad manuell växellåda. Golvspak.

Mått: Axelavstånd 240 cm.

Vikt: Tjänstevikt 1 000 kg.

Fjädring/hjulställ: Fram: Dubbla bärramar med två genomgående torsionsstavar. Bak: Bakåtriktade svängarmar med en rund torsionsstav på varje sida. Hydrauliska dubbelverkande stötdämpare runt om.

Styrning: Snäcka, vänddiameter ca 10 m.

Hjul: Fälg 3,5 tum plåt, däck 5,50-16".

Elsystem: 6 volt.

Bromsar: Trummor fram och bak.

Fartresurser: Toppfart 90 km/h.

Förbrukning: 0,9 l/mil på landsväg.

Mätarställning: 26 920 km.

Källa: Svensk originalbroschyr 1954.

FOTOTÄVLING

BIODLING ÅRET RUNT

Som medlem i Biodlarna kan du delta i Bitidningens fototävling tema: **"Biodling året runt"**.

Passa på att ta många bilder kring din bigård under hela året, sommar, höst, vinter och vår och delta i Bitidningens fototävling. Vinst denna gången är en gåva från Bibutiken och att du kan få din bild publicerad som Bitidningens förstasidesbild. Så passa på att ta bilder kring din bigård under alla årstider.

Bilder kan ni som deltar i tävlingen mejla allt eftersom under hela året.

Regler:

1. Du ska själv ha tagit bilden (namn och kontaktuppgifter).
2. Bildstorlek: Minst 3 MB och max 7 MB.
3. Bilder i fototävlingarna ska vara av typen JPG eller PNG.
4. Biodlarna har rätt att använda de inskickade bilderna mot att ange fotografens namn intill bilden.

Priset är att få din bild publicerad i Bitidningen, antingen inne i tidningen eller som bild på omslaget. Vi kommer också dela ut flera priser från Bibutiken. Glöm inte att ange ditt namn och adress.

Vinnare utses av Mia Karlsvärd.

Mejla din bild till:

tavling@biodlarna.se

Tävlingen pågår hela 2021.

Skicka in din bild när som helst under året, dock **senast den 30 november**. Lycka till!

Foto: ANNA-LENA JOHANSSON

Sista chansen skicka in bilder till fototävlingen

Det fortsätter att komma in bilder till fototävlingen "Bin året runt". Nu i november är sista chansen att delta.

Under det senaste halvåret har det ramlat in bilder då och då i mejlkorgen. Fina bilder från bigårdar runt om i landet. Här ser du ett litet urval av dessa.

Vi hoppas att ni vill fortsätta att skicka in bilder från era bigårdar under hösten och vintern. Förhoppningen är att era bilder ska förgylla tidningens förstasida eller andra sidor i tidningen framåt. Vi ser fram emot ännu fler!

Foto: KJELL KJELDGAARD

Foto: VIKTORIA SVENSSON

Foto: TOBIAS KELLER

FÖRENINGAR

Grannföreningar är välkomna

Göinge Biodlareförening Årsmöte måndagen den 22 november kl 18.00 i Vuxenskolans lokaler i Broby. Vi bjuder på fika. Mer information kommer i Göingedraget.

Lunds Biodlare Alla medlemmar i Lunds Biodlare hälsas välkomna till årsmöte tisdagen den 23 nov kl 19.00 på Linerogården, Tre högars väg 5, Lund. Efter årsmötet blir det en föreläsning, som i dagsläget inte är klar. Vi följer FHM:s rekommendationer som gäller vid mötesdatumet. Om mötet inte kan genomföras kommer det att annonseras på klubbens hemsida och FB-grupp i god tid före mötet.

Nordvästra Skånes Bf håller årsmöte den 11 november kl 18.30 på Tryckeriet, Vasatorpsvägen 1B i Helsingborg. Sedvanliga årsmötesärenden med tilltugg. Ingång till Tryckeriet sker lättast från baksidan, där parkering också finns. /Styrelsen

Vikbolandets Bf, årsmöte tisdag den 23 november kl 18 (obs tiden), i Björksätter, Kuddby. Vi räknar med att kunna genomföra ett fysiskt årsmöte. Om inte detta är möjligt blir det ett digitalt distansmöte via Zoom.

Västerås sortens Bf bjuder in sina medlemmar till årsmöte onsdag 10 november 2021. Närmare detaljer meddelas senare, via e-post och Facebook.

Västra härads Bf har årsmöte söndagen den 24 okt kl 15.00 i Bagarestugan i Älgaryd Malmbäck. Tag med årsrapporten. Välkomna!

Växjö sortens Bf Årsmöte den 2 november kl. 18 på Bastanäs. Ta gärna med årsrapporten. Välkomna!

Örebro biodlarförening. Årsmöte måndagen den 22 november kl. 18.00, Karlslunds Motionscentral och Café, Gäddestavägen 3, Örebro. Kaffe och smörgås till självkostnadspris. Anmälan till Git Welamsson, 073-872 38 03 eller gits.post@gmail.com

DISTRIKT

Granndistrikt är välkomna

Jönköpings läns biodlardistrikt planerar att ha en Zoom-föreläsning nästan varje månad under kommande vintersäsong. De beräknas pågå under ungefär en timma.

Onsdagen den 17 november kl 19 berättar Lars Forsberg, Visingsö, under rubriken: "Vad man kan läsa ut av en kupvåg!"

Alla medlemmar med korrekt mailadress i medlemsregistret får en länk att klicka på. Vår Zoomlicens rymmer 300 deltagare.

ALMANACKAN

MÖTEN OCH KURSER

VI MINNS

Ludvig Karlsson
Södra Vätterbygdens Bf

Torsten Johansson
Älmhultsortens Bf

Annonsen är sponsrad av Biodlarna.

APISCANDIA ÖREBRO 2022

BOKA DAGARNA!

FREDAG 11:e feb
Jordbruksverkets dag
LÖR-SÖNDAG 12-13:e feb

Biodlarkonferensen, årets konferens för biodlingen i Sverige arrangeras av Biodlingsföretagarna. Boka datumen i februari 2022. Vi fortsätter traditionen som tidigare år med ett fullspäckt program med olika föreläsare, workshops och en utställning. Konferensen blir i en bredare omfattning, liknande Apiscandia i Göteborg 2019 – fast mindre, inte lika stort arrangemang. Komplet program presenteras i nästa nummer.

Vi förbereder även med beredskap att sända konferensen digitalt, om reglerna skulle ändras igen av Folkhälsomyndigheten.

Biodlingsföretagarna

www.biodlarkonferensen.se
Kontakt info@biodlarkonferensen.se

BILJETTBOOKNINGEN öppnar den 1:a dec

Program i tre dagar – på fredagen 11:e feb är Jordbruksverket värd för programmet. Ett symposium på ämnet drottningodling planeras för dagen.

Biodlingsföretagarna är värd för lördagens och söndagens program med föreläsningar i tre paralleller i samarbete med SBRs Örebro-distrikt och Svenska Bin som inriktar sig mot allmänheten. Årsmöten för respektive föreningen hålls på lördagen.

En utställning kommer att finnas på plats med redskapshandlare och företag med produkter för biodling från olika länder.

I SAMARBETE MED:

MARKNADEN

SÄLJES

Bigård säljes, 5 st samhällen, 10 ramar LN, motordriven slunga med sil-centrifug, 29 900 kr. Alternativt bisamhällen 1 900 kr (Kungälv), tel 0709-66 48 57

Mindre biodling säljes. Finnes 6 ramars självvårdande slunga i rostfritt, silcentrifug, några invintrade bisamhällen (varroa-bekämpade), lådor, ramar, allt i lågnormal. 070-562 47 15

Biredskap Freddy Duwe, Vårsta
Malmtorpsvägen 19, 147 71 Grödinge
070-510 70 54, info@freddyduwe.com Hjulslungan
Nassenheider tappmaskin
BB-wear skyddskläder
Varrox oxalsyreförångare
Öppet? Se: www.freddyduwe.com

RAMLIST LN, Norsk, o Svea OB 4:00,
Borråd 4:50. Hoffman, LN 5:00, Langstroth 5:25.
Tillverkning av alla förekommande biramar.
Langstrothmaterial. Frakt tillkommer. Tel 0223-131 80

4 ramars motorsluga 5699:-
6 ramars självvårdare 13750:-
vaxmältare med ångaggregat 3200:-
vals för kaktillverkning 10545:-
Elektronik till kläcksåp 298:-
Trådhelp 1500:-
Avtäckare - ny modell 195:-
Bioverall - 3 lager mesh 950:-
Se info: www.argsomettbi.se -
finns i Asarum
Björn 070-329 32 62

www.alltombiodling.se
böcker, filmer, nyheter,
reportage om bin och biodling.

Information blogg, bild och film
<https://www.eyvindjohansson.se>
Bruksdrottningar! Odling efter
Stådtokiga bin! Friparade!
Tillgång efter Framställning!

BI & BIODLINGSTILLBEHÖR

Smedgatan.1 Svedala. Öppet alla dagar.
Ring kl. 8-10 samma dag ni vill komma för
att bestämma tid som passar oss alla. bi-svedala.se
0708-95 50 30 0708-95 50 25

Sverigesigillet. Sigill till alla dina produkter, två sorter.
www.sverigesigillet.se

Biredskap, Järbo Biodlarservice.

Besök vår webbshop eller vår butik och se vad vi kan erbjuda. Tel 0290-702 77
www.jarbobiodlarservice.se
info@jarbobiodlarservice.se

KÖPES

Upptaplingskupor lågnormal köpes.
I Skåne. tel 0736-10 68 96

Gamla bitidningar+annan bilitteratur
- svenska, norska, engelska, danska.
Tonygalic73@gmail.com

Honung köpes
Bimäster
Mats@Bimaster.se
070-2094950

Begagnad perforator eller honungslossare.
pinterjosef03@gmail.com

INVERTBEE
flytande foder
prova smidig,
kladdfri invintring
med Belgosucs
foderpåse

invintra starka samhällen!

CANDIPOLLINE GOLD Foderdeg med steriliserat bipollen

CANDIPOLLINE PLATINUM Foderdeg++ med extra pollen & B-vitamin
steriliserat svenskt bipollen

Rent i kupan

Thymolplattor
superenkla
att använda

BEEVITÖL HIVE CLEAN
Medlet stimulerar
binas städbeteende

Lustgårdens biodling tel 035-17 55 90

Bee Future Fonda™

Fler kakor /kg

Få DITT vax valsat
från
DINA egna ramar

Fullt utrustat renseri

Anlita oss ÅRET RUNT 0762-331036 beefuture.se

Följ oss på Facebook och Instagram

Sök på Biodlarna

BIODLARNAS KONTAKT

Sveriges Biodlares Riksförbund (SBR) är en politiskt, religiöst och etniskt obunden ideell organisation, som bygger på principen om frivilligt, individuellt medlemskap.

Biodlarna ska arbeta för att utveckla svensk biodling som näring och meningsfull fritidssysselsättning, sprida kunskap om biodling, honungens egenskaper och pollinerings betydelse.

FÖRBUNDSKANSLIET

Borgmästaregatan 26, 596 34 Skänninge
Tel: 0142-48 20 00
Öppet: må-to: 08.00-16.00, fre: 08.00-12.00.
Lunchstängt 12.00 - 13.00.
Medlemsfrågor medlem@biodlarna.se
Adressändringar meddelas till medlem@biodlarna.se alt. 0142-48 20 00.
Telefontid växel vardagar 08.00-12.00

TF FÖRBUNDSCHEF

Anette Irebro,
0142-48 20 03
anette.irebro@biodlarna.se
FÖRBUNDSCHEF Jonas Eriksson – sjukskriven

FÖRBUNDSADMINISTRATÖR

Maj-Britt Järnvall,
0142-48 20 02
maj-britt.jarvall@biodlarna.se

WEBBANSVARIG

Ann-Sofie Alfsdotter,
0142-48 20 09
ann-sofie.alfsdotter@biodlarna.se

EKONOMIANSVARIG

Anette Irebro,
0142-48 20 03
anette.irebro@biodlarna.se

Bankgiro: 512-7113 (medlemsavgifter)
Bankgiro: 413-6149 (övriga betalningar)
Plusgiro: 86 85-0 (övriga betalningar).

UTBILDNINGSANSVARIG

Lennart Johansson,
0142-48 20 10
lennart.johansson@biodlarna.se

Omslagsbilden:

Gun Alvéus visar hur en svärm-fångare kunde se ut förr i tiden.

Pricken över i:et på förstasidan påminner om att drottningen märks **VIT** i år.

FOTO: MIA KARLSVÄRD

KOMMERSIELLA ANNONSER

Ta kontakt med Bitidningens redaktion. mia.karlsvard@biodlarna.se
Tel 0142-482006.

• Uppslag två sidor utfallande	440 x 295	26 250 kr
• Hellsida	225 x 295	16 125 kr
• Sista sidan (1/1 special)	215 x 238	18 750 kr
• Halvsida stående (1/2)	94 x 256	9 250 kr
• Halvsida liggande (1/2)	192 x 126	9 250 kr
• Kvartssida stående (1/4)	94 x 126	6 250 kr
• Kvartssida liggande (1/4)	192 x 61	6 250 kr
• Åttondelssida (1/8)	94 x 61	2 125 kr
• Mini	57 x 25	400 kr

Rabatter. 6 på varandra följande annonser ger 10%. Helårsannonsering kontakta redaktören för prisuppgifter på annonspaket.

Annonsmaterialet lämnas som tryckfärdig pdf.

Publicering. Inskickad annons publiceras i nästkommande nummer med hänsyn taget till datum för manusstopp.

BITIDNINGEN

Borgmästaregatan 26, 596 34 Skänninge,
0142-48 20 06
bitidningen@biodlarna.se

Prenumeration på BITIDNINGEN:

Tidningen är en medlemsförmån för medlemmar i Biodlarna. Du kan också prenumerera separat på Bitidningen. Du betalar då 600 kr för ett helår (inom Sverige). Kontakta medlem@biodlarna.se vid intresse.

Artiklar och mötesnotiser till Bitidningen skickas till bitidningen@biodlarna.se

Författarna ansvarar för innehållet i sina artiklar, som ej behöver återge redaktionens eller förbundets mening. Ett år efter utgivning av den tryckta tidningen läggs denna ut på Biodlarnas hemsida biodlarna.se

Annonser till BITIDNINGEN:

Till Bitidningens e-post bitidningen@biodlarna.se
Annonsspriser se information här nedan.

Manusstopp den första i månaden, en månad före utgivningsdagen.

Är det något nummer av Bitidningen du inte fått? Kontakta Biodlarnas kansli, 0142-48 20 00, medlem@biodlarna.se

BIODLARNAS BIBLIOTEK

Ultunabiblioteket, SLU, Box 7071,
750 07 UPPSALA. Tel vx 018-67 10 00.

Låneböcker beställs genom ditt lokala bibliotek.

RÅDGIVARE BIOLOGISK MÅNGFALD OCH BIHÄLSA

Björn Gustavsson,
073-856 43 12
bjorn.gustavsson@jordbruksverket.se

FÖRBUNDSSTYRELSE

Förbundsordförande Björn Dahlbäck,
Krögeravägen 8, 33153 Värnamo.
Tel 076-035 66 46
bjorn.dahlback@biodlarna.se

Vice förbundsordförande Ingmar Wahlström,
Östra Karsbo 502, 37045 Fågelmara.
Tel 070-992 93 30.
ingmar.wahlstrom@biodlarna.se

Styrelseledamot Vivianne Boman,
Altuna - Fröslunda 22, 74971 Fjärdhundra.
Tel 073-215 17 01
vivianne.boman@biodlarna.se

Styrelseledamot Leo De Geer,
Strandäsvägen 16, 216 30 Limhamn.
Tel 070-591 59 87
leo.degeer@biodlarna.se

Styrelseledamot Ann Elgemark,
Öströms väg 14, 66450 Vålberg.
Tel 070-601 88 70.
ann.elgemark@biodlarna.se

Styrelseledamot Per Lundblad,
Skyttevägen 30, 181 46 Lidingö.
Tel 072-560 15 01
per.lundblad@biodlarna.se

Styrelseledamot Pontus Lundh,
Bruksgatan 4 C, 295 31 Bromölla.
Tel 070-995 95 56
pontus.lundh@biodlarna.se

Styrelseledamot Carin Ström,
Gallviksvägen 43, 441 63 Alingsås.
Tel 072-387 07 42
carin.strom@biodlarna.se

ANNONSERA

RADANNONSER

Radannonser placeras löpande efter varandra och tillsammans i slutet av tidningen under huvudrubriken "Marknadsplatsen". De samlas under ämnesrubriker. Inga bilder tas in här.

Utseende. Minimistorleken på en radannons är 2 rader/50 kr. De första 1-3 orden i annonsen blir i fetare stil. Det normala avståndet mellan två annonser är en blankrad.

Betalning. Radannonser faktureras. Pris: 25:-/rad. På radannonser ges ingen mängdrabatt.

Gratis. Två radannonser/år i efterkommande nummer är gratis för medlem.

Högst 3 rader/ annons

Annonsmaterial. Gratisannonser mejlas eller skickas med post till redaktören. Var noga med att ange dina kontaktuppgifter.

Publicering. Inskickad annons publiceras i nästkommande nummer med hänsyn taget till datum för manusstopp.

Posttidning B — Bitidningen

Tryckort: Kalmar

Obeställbar tidning återsändes till Biodlarnas kansli,
Borgmästaregatan 26, 596 34 Skänninge.
Dit anmäls även adressändringar.

Begränsad eftersändning.

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen
med den nya adressen angiven på tidningens framsida,
dvs ej på adressidan.

BIBUTIKEN

BESÖK WWW.BIIDLARNA.SE FÖR
ATT SE HELA SORTIMENTET

Beställ på www.biodlarna.se
eller ring in ordern på 0142-48 20 00
Alla priser är exklusive frakt.

Locksäkringar

100:-

Priset avser
500-rulle

Locksäkringar

Finns i 500 och 250-rullar.
Ingen honungsbedömning krävs.

Honungsjul

69:-

Ord.pris: 169:-

Julrecept med honung

I den här boken får du smakrika recept med honung på allt du
behöver laga till jul.

Isskrapa

15:-

Ord.pris: 19:-

www.biodlarna.se/butik

BIIDLARNA